

GERA DIENA

Nr. 2 (9) Penktadienis, 1990 m. sausio 19—25 d.

Leidžiamas nuo 1989 lapkričio mėn.

Kaina 5 kp

LEIDŽIAMAS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS IR VAKARŲ STATYBOS VALDYBOS LESOMIS

Sausio 9 dieną, antradienį, į Sniečkų atvyko TSRS Mokslų Akademijos viceprezidentas E. Velichovas, Lietuvos Mokslų Akademijos prezidentas J. Požėla, Lietuvos Mokslų Akademijos viceprezidentas V. Statulevičius. Šis vizitas vyko pagal TSKP CK programą, norint išsiaiškinti susidariusią politinę padėtį Lietuvoje. Buvo numatyta aplankyti Ignalinos atominę elektrinę ir statybininkų klube susitikti su Sniečkaus visuomene. Svečio mokslinės veiklos tema yra elektrinės darbas, jos eksploatavimo saugumo pagerinimo problema.

Vyrauja nuomonė, kad Ignalinos atominė elektrinė tapo savotiškas visuomeninių procesų Lietuvoje katalizatorius. Todėl tikriausiai taip glaudžiai susipynė energetikos, ir ypač atominės elektrinės problemos su vidaus politikos problemomis. Susitikime su darbuotojais aptarti klausimai, susiję su Lietuvos Komunistų partijos atsiskyrimu nuo Tarybų Sąjungos Komunistų partijos, partijos susiskaldymu, Respublikos ekonominio savarankiškumo klausimai, Sniečkaus perspektyvos.

Susitikimas buvo suplanuotas taip, kad iš pradžių pasisakė šeimnininkai, o jau po to svečial atsakė į daugybę pateiktų klausimų. Nežiūrint to, kad visų klausimų tema buvo ta pati, Respublikos situacijos vertinime nuomonės nesutapo, ypač savarankiškos Lietuvos Komunistų partijos klausimu.

Kaip jau buvo pažymėta, akademiko Velichovo vizitas vyksta TSKP CK komisijos rėmuose, bet jis turi ir labiau konkretesnių uždavinių. Kalba eina apie visos energetikos, ir iš dalies atominės, problemas. Visame pasaulyje žmonės į atominę elektrinę, švelniai tariant, žiūri abejingai. Ypač po Chernobylio avarijos. Bet kurios informacijos, lie-

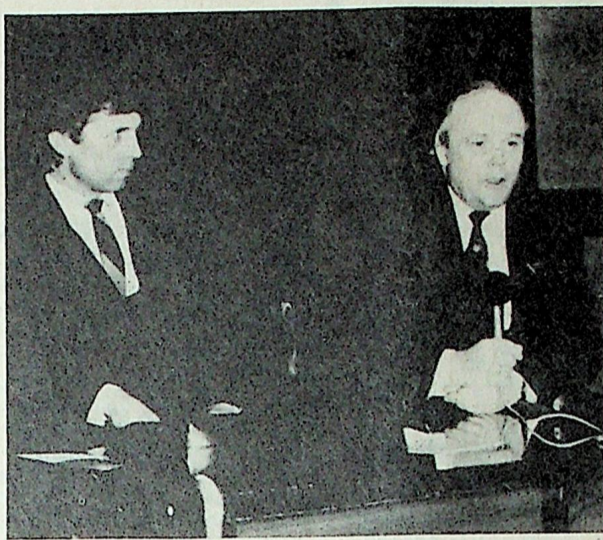
čiančios atominę elektrinę darbą, užslaptinimas tik sustiprino neigiamą požiūrį į ją. Akademiko Velichovo žodžiais tariant, dabar visi draudimai tokiais informacijai negalioja.

Būsimasis atominės energetikos vystymasis susijęs su naujos kartos saugių reaktorių parengimu. Toks darbas atliekamas daugelyje šalių. Dabar yra reikiama nuomonė dėl jo koordinavimo tikslingumo, dėl tarptautinio bendradarbiavimo šioje srityje. Naujų reaktorių projektų pasirodymo apytikris terminas yra penkiolika metų. Žymiai tolimesnėje perspektyvoje yra energetinio termobranduolinio reaktoriaus sukūrimas. Tačiau svarbiausias

šiandieninis uždavinys lieka dabartinių veikiančių reaktorių saugumo pagerinimas.

Akivalzdus yra atominės energetikos vystymosi, ekonominis tikslingumas. Energetinio kuro atsargos senka, o jų gavimas tampa vis labiau brangesnis. Degant tokiam kuru, labai nukentčia gamta.

Viskas susiklostė taip, kad atominę elektrinių statybos vietas klausimus sprendė Centras. Žinoma, tam buvo savos priežastys. Bet kaip tik ši aplinkybė, ypač pastaruoju metu, iššaukia netoli esančios arba besistatančios atominės elektrinės gyvenvietės gyventojų protestą. Šios problemos svarbumas išnyks, kai vietinė valdžia turės realią val-

džią, kai vienos ar kitos šakos vystymasis bus sprendžiamas ekonominių regiono interesų pagalba.

Po rinkimų į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą turi išsivrauti teigiamas požiūris į Ignalinos atominę elektrinę. Akademikas Velichovas mano, kad atominė stotis šioje vietoje yra būtina ir ekonomiškai pagrįsta. Situaciniame etape ekologinės problemos yra išsprendžiamos. Trečiasis blokas turi būti pastatytas.

Evgenijus Velichovas nesutinka su ta nuomone, kad ekspertinė komisija TATENA negali būti objektyvi jau vien todėl, kad yra sudaryta iš atomininkų. Visi vienodai suinteresuoti bet kurio branduolinio objekto darbo analizės objektivumu. (Cia netinkamas principas „varnas varnu...“). Akademikas palaiko Respublikos ekonominį savarankiškumą, jos integravimą su Tarybų Sąjunga.

A. BERIOZA
V. Sumovskio nuotr.

Ignalinos atominė elektrinė praneša

Sausio 12 dieną, 22 valandą 25 minutes įvyko automatinis 1-ojo bloko reaktoriaus sustojimas.

Sustojimo priežastis buvo kabelio raktų, skirtų reaktoriaus rankiniam avariniam sustabdymui, sugedimas. To rezultate, automatika suveikė taip, lyg tai reaktoriaus būtų sustabdytas raktų nuspaudimu. Kabelio gedimo priežastys tiriamos. Kitų įrengimų gedimų nebuvo.

Sausio 15 dieną 1-ojo bloko turbogeneratoriai buvo pajungti.

Nuo sausio 10 iki 16 dienos radioaktyvių medžiagų išmetimas į aplinką svyravo: inertinių radioaktyvių dujų — nuo 9 iki 17,7 procentų, ilgaamžių radionuklidų — nuo 0,09 iki 0,33 procento, jodo — 131 — nuo 0,3 iki 15 procentų. Sniečkaus gyvenvietės gama fonas sudarė nuo 9 iki 11 mikrorentgenų per valandą.

MIESTO PARTIJOS KOMITETO KANDIDATAS

Sausio 15 dieną buvo iškeltas dar vienas, po vyskupo Antonijaus, kandidatas į Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatus. Tai Sergejus Vlačeslavovičius Pirožkovas, IAE šiluminių-automatinių išmatavimų cecho inžinierius.

Kaip pranešė Nr. 108 apygardinės komisijos pirmininkas V. Boroninas, S. Pirožkovas buvo užregistruotas kandidatu į deputatus sausio 16 d.

Tai antrasis Sniečkaus priešrinkiminės kampanijos dalyvis. Kaip mes jau pranešėme, pirmasis Nr. 108 apygardoje užregistruotas kandidatas yra vyskupas Antonijus, t. y. visos Lietuvos stačiatikių cerkvės valdytojas. Abu kandidatai pasiruošę susitikimams su kolektivyvais.

V. SUMOVSKIO nuotrauka.

Vyksta partinis referendumas

Pasirenka

Kiekvienas iš mūsų, komunistų, į partiją įstojo skirtingai. Tiksliau sakant, įstojimo procedūra kaip tik buvo labai panaši, nepriklausomai nuo to, kokiam šalies regione tai vyko. Ir pareiškimus rašėm vienodai arba geriausiu atveju, panašiai ir apie tai, kad norime būti „pirmosiose komunizmo statytojų eilėse“, ir apie tai, kad Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Programą ir Įstatus žinome ir su jais sutinkame. Tačiau kiekvienas turėjom skirtingus sprendimo motyvus ir subrendę, pasiruošę tarnauti idėjai, taip pat buvome skirtingai. Pripažįstame šį faktą.

Ir štai šiandien, kada kiekvieną iš mūsų nuo įsimintinos partinio bilieto gavimo dienos skiria vėlgį skirtingi laiko tarpai, vie-

nus — metal, kitus — dešimtys metų, vėl iškilio partiško klausimas.

...Štai vyksta elektrės tiekimo valdybos komunistų susirinkimas. Aptariamas XX suvažiavimo sprendimas — sukurti savarankišką Lietuvos Komunistų partiją, kuri atsiskyrė nuo Tarybų Sąjungos Komunistų partijos. Užbėgant į priekį, galima pasakyti, kad iš šiolikos balsavusių komunistų dešimt išreikšė ištikimybę vieninai Tarybų Sąjungos Komunistų partijai, du žmonės pritarė Lietuvos Komunistų partijos XX suvažiavimo sprendimui, keturi „susilaikė“, t. y. dar patys sau neišsprendė šio klausimo.

Deramai įvertinus tuos, kurie tvirtai patys sau nusprendė, ar jie už vieninimą Tarybų Sąjungos Komunistų partiją, ar už savarankišką Lietuvos Komunistų partiją, negalima

negerbti ir tų, kurie dar ir dar kartą pasvers savo sprendimą dėl vykstančių partijoje reiškinų. Pagaliau, laikui bėgant, keičiasi ir žmonės, ir jų požiūriai. Gyvenimas mus verčia pasirinkti. Ką gi, nėra

komunistai

to blogio, kad neišeitų į gerą. Tegul Tarybų Sąjungos Komunistų partija tampa mažiau skaitlinga. Tačiau bus tvirtesnė, remdamasi tvirtų pažiūrų, aktyviais komunistais. Bet kuriuo atveju mes suprantame, kad partijos jėga ne vien jos narių kiekybė, bet ir mobilumas, atsakomybė, ištikinimo ir politinės įtakos masėms jėga, mokėjimas, siekiant tikslo, sutelkti visas sveikas visuomenės jėgas.

Ir nors tame pačiame

elektrės tiekimo valdybos partiniame susirinkime kalba ėjo apie einamuosius, šiandieninius, karštus įvykius, visų pasisakymų kontekste skambėjo pasirinkimo, kurį mūsų gyvenimo atsinaujinimo dėka gali kiekvienas padaryti, problema.

Šiomis dienomis visose Sniečkaus partinėse organizacijose vyksta partinis referendumas, kurio metu išaiškės kiekvieno komunisto pozicija. Referendumo rezultatai bus paskelbti sekančiame „Geros dienos“ numeryje. Kol kas turime išankstinius rezultatus: vieną Tarybų Sąjungos Komunistų partiją palaiko 90 procentų, vieningos Lietuvos Komunistų partijos sukūrimą palaiko 10 procentų Sniečkaus komunistų.

A. POLETAJEVA

PRAEJĘ VYKDOMOJO KOMITETO METAI

Vis dar mename 1988 metų persilaužimo vasarą, lyg tie metai nebūtų baigęsi. Visuomenės politizavimas tęsiasi, griauinant kažkieno tai paruoštus persitvarkymo rėmus. Jūs norėjote persitvarkymo? Jūs jį turite. Ir įsimintina vasara tęsiasi, tęsiasi.

Tačiau laikas atvedė mus į naują dešimtmetį, į naujus metus. Laikas apsižvalgyti. Jei Tarybų Sąjungos Aukščiausiąją Tarybą, Tarybų Sąjungos liaudies deputatų suvažiavimus palietė stulbinančios permainos ir mes tai pajutome pirmaisia vėšumo dėka, tai ar vietinėje valdžioje įvyko kokių nors permainų?

Pamėginsime peržiūrėti praėjusių metų gyven-

vietės Tarybos vykdomojo komiteto darbo rezultatus iš paaukštinto pažūros taško, jei taip galima išsireikšti. Savaimė suprantama, pagal faktus.

Vykdomasis komitetas turi visų priimtų sprendimų tvarkingą apskaitą. Sprendimų vykdymui yra nustatomas laikas ir kontroliuojamas jų įvykdymas. Spręskite patys. Jei per praėjusius metus vykdomasis komitetas priėmė daugiau kaip šimtą sprendimų, o metų gale tik dvidešimt vienas sprendimas liko kontrolėje (kaip kurių vykdymas delsimas net keletą metų), tai kiekybinis požiūris darbas atliekamas didelis ir labai neblogai.

(Nukelta į 4 psl.)

